

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobkyne : **B. S.**, bývajúca z Ž., zastúpená JUDr. V. J., advokátom v Ž., proti žalovanému : **R., a.s.**, so sídlom v B., zastúpený spoločnosťou Č., s.r.o., B., **o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a mzdové nároky**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13 C 206/2004, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 8. októbra 2008 sp. zn. 6 Co 242/2008

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline označeným rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu z 26. marca 2008 sp. zn. 13 C 206/2004, ktorým bol zamietnutý návrh žalobkyne v časti, ktorou sa domáhala určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru daného jej listom žalovaného zo dňa 18.5.2004 s odôvodnením, že pridelenie práce na oddelenie záhrad, na ktoré bola umiestnená žalobkyňa, nemožno považovať za preradenie na inú prácu podľa § 55 Zákonníka práce ale za pridelenie práce v súlade s pracovnou zmluvou a jej nenastúpenie na oddelenie záhrad je treba jednoznačne posúdiť ako závažné porušenie pracovnej disciplíny podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. Rovnako nebola zo strany žalobkyne preukázaná právna imperfektnosť listiny, na základe ktorej došlo k ukončeniu pracovného pomeru. Žalobkyňa bola zároveň zaviazaná nahradiť žalovanému trov dovolacieho konania vo výške 11 286,20 Sk v lehote troch dní na účet právneho zástupcu žalovaného.

Žalobkyňa podala proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a § 241 ods. 2 O.s.p. s odôvodnením, že v konaní jej ako účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd v rámci odvolacieho konania jej postupom ako účastníkovi – žalobcovi odňal možnosť konať pred ním tým, že jej neumožnil uplatniť právo na záver zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci a jednak tým, že ako účastník nebola vypočutá a súd sa nezaoberal jeho prednesmi a argumentáciou v celom ich prezentovanom rozsahu. Odvolací súd vyslovil odlišný právny názor pri právnom posudzovaní konania riaditeľa supermarketu P. O. pri udelení plnomocenstva P. D. oproti právnomu názoru súdu prvého stupňa. Takýto právny názor nemá oporu v zákonnej úprave Zákonníka práce a ani vo vnútroorganizačných predpisoch žalovaného. Súd sa pri tomto splnomocnení riadne nevysporiadal s jeho výpovednou a dôkaznou hodnotou. Odvolací súd ju neupozornil na to, že na tento dôkaz bude prihliadať, i keď nepriamo to priebeh odvolacieho konania naznačoval. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhol dovolanie žalobkyne zamietnuť a uložiť nahradiť trovy právneho zastúpenia žalovaného v dovolacom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné tiež aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom nevyslovil prípustnosť dovolania a nešlo ani o prípad, že by sa odvolací súd v tejto veci odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu. Keďže dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku vo veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p. ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí.

So zreteľom na žalobkyňou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľky, že v prejednávanej veci jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Žalobkyňa v dovolaní namieta, že odvolací súd jej znemožnil realizáciu procesného práva zhrnúť na záver svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.).

Podľa § 118 ods. 4 O.s.p. ak sa pojednávanie neodročuje, pred jeho skončením súd vyzve účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Na záver súd uznesením vyhlási dokazovanie za skončené. I keď toto ustanovenie predsedovi senátu neukladá, aby pojednávanie formálne ukončil, musí, ak podľa jeho názoru je už predmet vyčerpaný, účastníkovi dať možnosť predniesť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Ide o neodňateľné právo účastníka a ak mu ho súd odoprie, odníme mu možnosť konať pred súdom a realizovať procesné práva účastníka konania.

V „záverečnej reči“ môžu účastníci (rovnako ich zástupcovia) zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť svoj návrh na vykonané dokazovanie z hľadiska jeho úplnosti, zákonnosti a hodnotenia jednotlivých dôkazov. Vyjadriť sa môžu nielen k skutkovej stránke veci (z akých skutkových záverov by mal súd vychádzať), ale tiež k právnej stránke veci (môžu uviesť ako by mal súd vec posúdiť po právnej stránke). „Záverečnú reč“ nemusí predniesť osobne účastník konania, môže ju za neho predniesť jeho zástupca. Podstatný obsah „záverečných rečí“ treba uviesť do zápisnice o pojednávaní. Spravidla je na „záverečnú reč“ vyzvaný žalobca pred žalovaným, je však na úvahe predsedu senátu, kedy účastníkov vyzve, aby predniesli „záverečné reči“, v akom poradí im udelí slovo.

„Záverečnou rečou“ nie je však len ten procesný úkon účastníka (jeho zástupcu), ktorý je takto označený aj formálne. Za „záverečnú reč“ možno aj bez tohto formálneho označenia považovať aj iný, na záver pojednávania urobený procesný úkon účastníka (jeho zástupcu), ktorým zhrňuje svoje návrhy, vyjadruje sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd na odvolacom pojednávaní dňa 8. októbra 2008 (č.l. 254 spisu) oboznámil obsah spisu, umožnil žalobkyni (jej právnemu zástupcovi) predniesť a bližšie odôvodniť odvolanie. I keď z tejto zápisnice nevyplýva, že by účastníci urobili procesný úkon výslovne označený ako „záverečná reč“ predsa len je z nej zrejmé,

že odvolací súd vytvoril žalobkyni možnosť zhrnúť skutkové a právne závery, z ktorých vyvodzoval opodstatnenosť jej žaloby. Žalobkyňa túto možnosť využila. Vysvetlila, v čom podľa nej spočíva neplatné rozviazanie pracovného pomeru okamžitým zrušením z dôvodu, že nebolo dané a podpísané oprávneným pracovníkom, resp. zamestnancom žalovaného. Poukázala na to, že išlo len o fiktívne preradenie žalobkyne v práci a navyše okresný súd sa nezaoberal ani pracovnou schémou na uvedenom pracovisku, teda či bolo voľné miesto hlavného zamestnanca oddelenia záhrady. Okamžité zrušenie pracovného pomeru tiež neobsahuje riadne skutočnosti úplne ohľadne porušenia pracovnej disciplíny. Uviedla, že okresný súd nepravdivo konštatuje v rozsudku, že P. O. bol v kritickom okamihu štatutárnym orgánom žalovaného. Odvolací súd jej umožnil predniesť aj návrh ako má byť v odvolacom konaní rozhodnuté, keď uviedla, že navrhuje doplniť dokazovanie vyžiadaním originálov všetkých písomností, najmä splnomocnení pre P. O. a P. D. a vzhľadom na túto vadu je rozsudok okresného súdu nepreskúmateľný. Ďalšie vyjadrenia ani návrhy na doplnenie dokazovania zo strany žalobkyne neboli.

Z uvedeného dôvodu dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd žalobkyni neodňal procesné oprávnenie zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.).

Žalobkyňa v dovolaní ďalej namietala, že odvolací súd ju ako účastníčku konania nevypočul a nezaoberal sa jej prednesmi a argumentáciou v celom ich prezentovanom rozsahu.

Ako už bolo vyššie uvedené z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd na odvolacom pojednávaní dňa 8. októbra 2008 (č.l. 254 a 255) umožnil žalobkyni (jej právnomu zástupcovi) predniesť a bližšie odôvodniť odvolanie, pričom z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že sa tento náležite vyporiadal s odvolacími námietkami žalobkyne jednotlivo aj v ich vzájomnej súvislosti, keď odvolací súd dostatočne a výstižne vysvetlil prečo je platným sporný akt okamžitého skončenia pracovného pomeru, na základe akých skutočností a vykonaných dôkazov k tomuto svojmu záveru dospel. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že dospel k rovnakému záveru, ako prvostupňový súd, že v prejednávanom prípade nedošlo k preradeniu navrhovateľky na inú prácu, v dôsledku toho nemala táto právo nenastúpiť do práce z dôvodov prekážok v práci na

strane zamestnávateľa. Na základe toho treba považovať okamžité skončenie pracovného pomeru za súladné s príslušnými ustanoveniami zákonníka práce. Rovnako nebola zo strany žalobkyne preukázaná právna imperfektnosť listiny, na základe ktorej došlo k ukončeniu pracovného pomeru.

Z uvedených skutočností je zrejmé, že odvolací súd žalobkyni neodňal možnosť konať pred súdom tým, že ako účastníčka konania nebola vypočutá a že sa nezaoberal jej prednesmi a argumentáciou v celom ich prezentovanom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k právnomu záveru, že žalobkyni nebola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Nedošlo k znemožneniu realizácie jej procesných práv priznaných jej v občianskom súdnom konaní, za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konať možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu, ktorým by sa žalobkyni znemožnila realizácia jej procesných práv priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa už nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebola žalobkyňa úspešná a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovanému (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní síce podal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania avšak tieto nevyčísľil (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: